BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII"

Anul al 56-lea
14 Pagini
EXEMPLARUL { In România 3 lei / În străinătate 6 lei
Nr. 48 Duminică 19 Februarie 1939
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932
14 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 În străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei ILUSTR. ROMÂNĂ și UNIV.-SPORT câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Regimul școlar al minorităților

Ministerul educației naționale a luat o dispoziție după care, în localitățile cu populație germană, sau maghiară „considerabilă" și unde există numărul legal de copii în vârsta cerută pentru școală, se pot înființa școli primare de stat, sau secții, cu limba de predare germană sau maghiară.

Părinții copiilor minoritari vor avea dreptul să trimită copiii lor la școala ce o vor alege, conformându-se dispozițiilor legale cu privire la constatarea apartenenței etnice.

In aceste școli vor fi numiți învățători calificați, — cu precădere absolvenți ai școlilor normale de stat de origină germană și maghiară.

Reamintim că prin legea din 1924 privitoare la organizarea învățământului primar, s'a prevăzut, în favoarea minorităților, înființarea de școli cu limba de învățământ a majorității covârșitoare a populațiunii; iar prin legea din 1928 privitoare la organizarea învățământului secundar s'au introdus dispoziții asemănătoare. Iată textul art. 11 din această lege:

„In regiunile unde populația minoritară este covârșitoare vor putea fi înființate, în condițiile prevăzute la art. 7 și 8, pe lângă liceele de stat, secții în care învățământul va fi dat în limba minorității respective. Nu vor fi admiși în aceste secții decât elevii aceleiaș naționalități, având această limbă de învățământ ca limbă maternă".

Care au fost rezultatele aplicării celor două legi?

După datele statistice ale ministerului educației naționale, în cursul anului școlar 1933—1934, minoritatea maghiară a avut în Transilvania: 783 școli primare confesionale; 442 școli primare de stat și secții; 50 de gimnazii, licee, școli normale și de comerț, confesionale și 7 școli secundare de stat; iar minoritatea germană a avut: 345 școli primare confesionale și 129 școli, sau secții primare de stat; 31 școli confesionale secundare și 6 școli secundare, sau secții de stat.

Celelalte grupuri de minorități etnice au avut numărul de școli primare și secundare, — confesionale și de stat — în raport cu populația lor școlară.

In diverse publicațiuni străine maghiare, destinate propagandei, s'a afirmat că numărul școlilor maghiare din Transilvania s'a redus dela Unire incoace. In realitate nu s'a redus numărul școlilor, ci s'au transformat în școli românești, germane, maghiare, slovace, cehe, sau rutene, — după populația școlară a Românilor și a diferitelor grupuri minoritare.

Cum ar fi putut să fie menținute școlile maghiare în comunele locuite de Români, de Svabi, sau de alte naționalități, când rostul înființării lor de către fostul regim ungar, a fost maghiarizarea acestor populațiuni?

Nu trebue să uităm că până la 1918, cele peste trei milioane și jumătate de Români din Transilvania n'au avut decât școli primare de stat maghiare și numai trei licee; pe când ungurii și secuii — la un efectiv numeric de aproape 1.300.000 — au avut totalitatea școlilor primare de stat și 50 de licee!

Noi n'am urmat această politică împotriva celor de altă origină etnică. După încheerea păcei, România a căutat prin politica sa în materie de învățământ public, să asigure tuturor minorităților un regim școlar bazat pe dispozițiile prevăzute în tratatele și în legile sale.

In Transilvania noi n'am aplicat metodele fostului regim ungar, ci am luat în seamă interesele culturale ale întregei populațiuni, indiferent de originea etnică și de confesiuni religioase, asigurând tuturor minorităților același tratament și aceleaș garanții de drept, ca și Românilor. Dispozițiile recente luate de ministerul educației naționale, privitoare la școlile primare maghiare și germane, sunt încă o dovadă că în țara noastră minoritățile se bucură de un regim ideal.

LÂNGĂ INIMA TINERETULUI

de AL. GREGORIAN

In turneul d-sale prin țară pentru organizarea cadrelor intelectuale ale Frontului Renașterii Naționale, d. ministru Silviu Dragomir a ridicat problema valorificării tineretului român în noua ordine politică și socială a Statului nostru.

D. Dragomir, care este și profesor la Universitatea din Cluj, deci în epicentrul mișcărilor studențești dela 1922, cunoaște foarte bine origina conflictului dintre tineret și regimurile politice trecute și cunoaște mai ales criza morală, grava depresiune sufletească pe care a străbătut-o generația nouă în ultimii ani sub semnul răzvrătirii și al jertfirii de sine.

Naționalistă, fanatic naționalistă, luptând sub praporii ortodoxiei tradiționale, această generație cu copilăria veștejită de pârjolul războiului, a început, cum se știe, prin a protesta împotriva invaziunii evreești în cultura românească și în viața țării în general. Moțiunile congreselor studențești din anii 1922, 23, 24 și până la 1930, sunt un vehement și repetat rechizitoriu al politicei de desagregare națională și de toleranță excesivă a guvernelor epocii, care îi primejduiau viitorul. Chestiunea evreească a fost leit-motivul atâtor zeci și zeci de memorii naționaliste strigate ca un muget de vită înjunghiată în urechile infundate ale vremii. Grija de destinul neamului și de păstrarea averilor lui spirituale nevămuite de mâini păgâne, era pe primul plan. Chestiunile de ordin strict profesional sau material veneau numai în al doilea și în al treilea rând.

Mai e nevoe să amintim că, umblând din minister în minister și dela un bărbat de stat la

(Continuare in pag. 2-a)

Președintele Spaniei republicane nu se mai înapoiază la Madrid

D. Azana are convingerea că orice rezistență este zadarnică

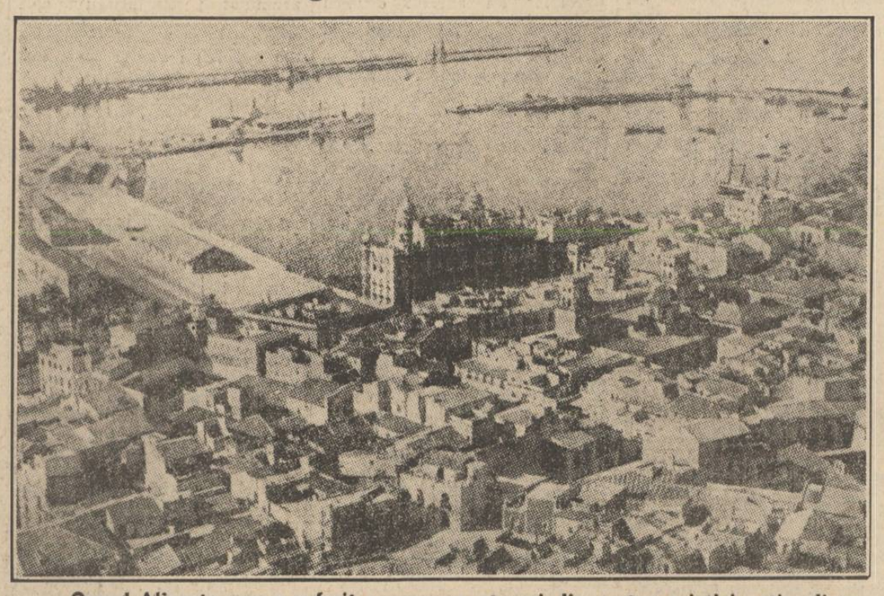

Orașul Alicante care a suferit numeroase atacuri din partea aviației naționaliste

Paris, 16 (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" transmite:

D. Del Vayo, ministrul de externe al Spaniei republicane se înapoiază astăzi la Valencia și Madrid, după ce a încercat să convingă pe d. Azana, președintele Spaniei republicane, că este necesar să se întoarcă pe teritoriul spaniol.

In cercurile politice se afirmă că d. Azana se îndoiește de utilitatea rezistenței.

D. Negrin, președintele consiliului de miniștri republican, a anunțat însă hotărîrea republicanilor de a rezista mai departe; el ține ca d. Azana să vină la Valencia pentru a întări poziția legală și constituțională a guvernului republican.

D. Azana, președintele Spaniei republicane, la Paris

„NU VOI DA CONCURSUL CA VARSAREA DE SANGE SA CONTINUE"

Londra, 16 (Radio-Central). — „Daily Mail" anunță din Paris că d. Azana, președintele Spaniei republicane, a refuzat să accepte cererea d-lui Del Vayo, de a se înapoia la Madrid spre a continua lupta contra generalului Franco.

Ziarul afirmă că d. Azana ar fi declarat următoarele:

„Nu sunt sub nici un motiv dispus să mă înapoiez în Spania. Nu puteți avea speranța că ați putea evita înfrângerea republicanilor. Nu voi da concursul ca vărsarea de sânge să continue".

D. Azana a declarat că a luat această hotărîre după ce s'a consultat în prealabil cu mai mulți generali republicani.

D. AZANA ARE DE GAND SA CEARA PREDAREA MADRIDULUI

Londra, 16 (Radio-Central). — „Evening Standard" afirmă că guvernul britanic a amânat recunoașterea oficială a guvernului Franco fiindcă așteaptă ca d. Azana să lanseze un manifest către populația din Spania republicană, invitând-o să renunțe la orice rezistență împotriva generalului Franco.

D. Azana ar avea de gând să ceară predarea Madridului și capitularea trupelor republicane.

D. Azana s'a decis la acest lucru având în vedere interesele superioare ale Spaniei și ale unității naționale.

D. Negrin și amicii săi exercită o mare presiune asupra d-lui Azana să nu lanseze acest manifest.

ADEVĂRATA CURTE DE CONTURI

de I. VION

Vizita pe care d. ministru de finanțe Mitiță Constantinescu a făcut-o alaltăeri înaltei Curți de conturi și cuvântările rostite cu acest prilej au scos din nou în evidență faptul că prima instituție de control a statului n'a fost în trecut la înălțimea menirii ei și n'a corespuns speranțelor celor ce vedeau în această supremă instanță un stăvilar puternic și prompt pus să zăgăzuiască irosirea avutului public.

In deosebi întârzierea pusă în cercetarea scriptelor diverselor gestiuni a cauzat pagube incalculabile statului, acordând vinovaților o desăvârșită liniște în ce privește eventualele sancțiuni, deoarece știau că prescripțiunea legală venea deseori înaintea sentinței Curții de conturi.

In al doilea rând intențiile legiuitorului, la înființarea înaltei Curți de conturi, au fost eludate de formalismul biurocratic, această instanță de control neputând adânci problemele, și neavând posibilitatea unor temeinice investigațiuni contabile, astfel că am ajuns la concluzia, trasă mai de mult de fostul ministru de finanțe d. Victor Slăvescu, actualul ministru al înzestrării oastei și care acum 2—3 ani confirma situația precizând că: „Averea statului e risipită cu acte în regulă".

Inalta Curte de conturi nu și-a îndeplinit rolul de a scoate în evidență acea problematică și formalistă regularitate a actelor, grație cărora patrimoniul statului — lăsat ei în pază — era risipit!

De aceia d. ministru de finanțe Mitiță Constantinescu, în cuvântarea rostită cu prilejul vizitei de care pomenim, a ținut să atragă atenția înaltei Curți de conturi că prestigiul forurilor de control stă în vigilența și promptitudinea cu care se efectuiază acest control, care, dacă nu este exercitat în actualitate, se constată o „relaxare" în moravurile și conștiinciozitatea gestionarilor publici.

Nu se putea o mai clară și mai categorică stabilire a unei părți de răspundere pentru toate greșelile trecutului, răspundere care cade și în sarcina supremului for de control.

Pentru viitor trebue să se țină seama de ceeace însuși d. ministru de finanțe numea „TRISTE CONSTATĂRI" și să se ia drept normă de conduită adevărul rostit de vistiernicul țării că „atunci când frauda sau gestiunea neconformă devin fapt repetat și nu se găsește ochiul vigilent de control, prăbușirile morale ale unei țări sunt inevitabile".

(Continuare in pag. 2-a)

LA MUENCHEN S'AU PUS BAZELE PĂCII ȘI ALE UNEI BUNE INȚELEGERI INTRE ANGLIA ȘI GERMANIA

DECLARAȚIILE DUCELUI DE COBURG ȘI ALE LUI SIR NEVILLE HENDERSON LA BANCHETUL SOCIETĂȚII ANGLO-GERMANE DIN BERLIN

Berlin 16 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite:

Vorbind la banchetul anual al Societății Anglo-Germane, ducele de Coburg, general de infanterie și președinte al societății, a amintit cuvintele rostite la 30 Ianuarie 1939, în Reichstag, de Fuehrer: „Ar fi o fericire pentru întreaga lume dacă cele două popoare ale noastre, cel german și cel englez, ar putea să ajungă la o colaborare plină de încredere"

„Toți acei cari doresc ca relațiile dintre Anglia și Reich să devină strânse și amicale — a declarat ducele de Coburg, — speră că, grație marilor evenimente istorice cari au făcut anul trecut ca șeful guvernului britanic și Fuehrerul Reichului să ia contact direct, se va ajunge la o limpezire a relațiilor internaționale. Ei sunt convinși că prin această întrevedere s'a introdus un nou element rodnic în colaborarea celor două popoare.

„Este de subliniat cu satisfacție faptul că s'au realizat progrese considerabile în domeniul relațiilor economice între Anglia și Germania".

Cuvântarea ambasadorului Angliei la Berlin

Sir Neville Henderson, ambasadorul Marei Britanii, a luat deasemenea cuvântul la acest banchet, declarând între altele:

„Este necesar ca popoarele german și englez, în propriul lor interes ca și în acela al păcii în general și al păcii europene în special, să ajungă, mai de vreme sau mai târziu, și mai de grabă mai de vreme decât mai târziu, la o înțelegere pentru a deveni astfel buni prieteni".

Făcând aluzie apoi la asigurarea solemnă dată de d. Chamberlain: „Dorim cu toții să trăim în pace cu vecinii noștri", ambasadorul Angliei a adăogat că, cu toate neînțelegerile, au fost puse la Muenchen bazele păcii și ale unei bune înțelegeri între cele două țări. Pe această temelie se va ridica viitorul. Este contrar bunului simț de a socoti drept adversari politici Germania și Anglia.

„Anglia, mare putere maritimă, și Germania, mare putere continentală, a spus sir Neville, se completează reciproc și interesele lor nu sunt de neîmpăcat. Aceasta nu vrea să spună că Anglia nu are interese pe continent și nici că Germania nu are interese peste mări, ci că situația geografică a celor două țări este de asemenea natură că interesele lor vitale nu trebue să se ciocnească. Este destul loc pe lume pentru activitatea din plin a celor două țări în domeniul economiei și al civilizației.

„In acest sens cele două țări se vor putea concura, o concurență energică dar care nu trebue să devină cu necesitate ostilă sau periculoasă pentru pace. Din contră o asemenea concurență poate constitui, în adevăratul sens al cuvântului, o binefacere pentru omenire în general și pentru vecinii celor două țări în particular.

„Nu trebue să mai continue cearta pe lucruri asupra cărora nu se poate exercita nici o influență; trebuesc promovate acelea cari duc la o amiciție mai strânsă între Germania continentală și Anglia maritimă".

Lordul Brocket, șeful asociației „Anglo-German Fellowship" în Germania, a luat apoi cuvântul exprimând speranța că întrevederile între membrii societăților surori din Londra și Berlin vor duce la înfăptuirea țelului dorit de toți.

In curtea de onoare a cancelariei celui de al treilea Reich s'a organizat un mare banchet cu un singur fel de mâncare. Fiecare participant trebuia să depună totodată și 50 pfenigi pentru sporirea fondului de asistență. Cancelarul Hitler dă obolul său.

A trăit 123 ani

Varșoria, 16 (Rador). — Azi a încetat din viață la Varșovia o anume Estera Finkelstein, în vârstă de 123 de ani. Ea lasă în urmă 132 de nepoți și strănepoți.

—xx⊙●⊙xx—

FILME

Proces intentat ministerului de finanțe la tribunalul Ilfov.

Se cere suma de 700.000 lei, reprezentând „dreptul juridic" al reclamantului.

Din ce decurge această pretenție?

1) Din diferența dintre pensia primită cu începere dela 1933 și aceea care trebuia să i se servească, dacă ar fi fost stabilită bine, nu greșit.

2) Din aceeași diferență pe zece ani viitori, pe cari reclamantul este sigur că-i va trăi.

3) Din suma de 2161 lei lunar, reprezentând 75 la sută din pensia actuală și la care vor avea dreptul, după moartea lui, soția și copiii minori, pe timp de 5 ani, socotiți din 1949 până în 1953 inclusiv, când reclamantul prevede că va sosi scadența revederii acolo unde nu este nici chin, nici suspin.

Contenciosul statului va avea oare multă bătae de cap, spre a isbuti să convingă justiția că această acțiune este nu numai inedită dar și neîntemeiată?

Don José

Senatul francez a votat în unanimitate încredere în guvern

Paris, 16 (Rador). — Joi, după o interpelare privitoare la situația marinei comerciale, Senatul, în unanimitate, a votat prin ridicare de mâini o moțiune de încredere în guvern.

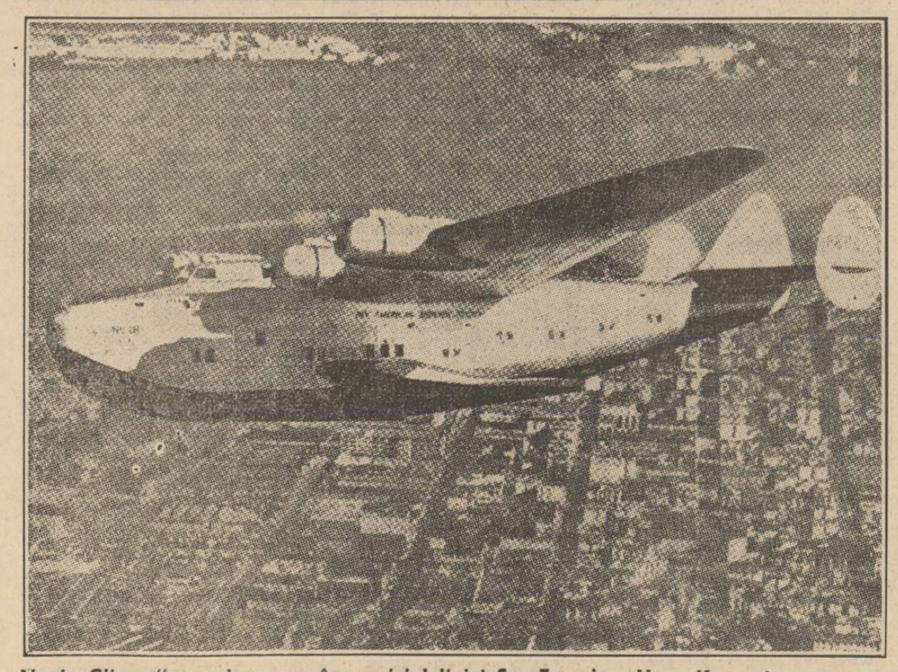

Noul „Clipper" american pus în serviciul liniei San-Francisco-Hong-Kong și care transportă 73 pasageri
Unul din aceste aparate va face probabil curse între Statele Unite și Europa

După moartea Papei Pius XI sigiliul său a fost distrus cu deosebită solemnitate. Astfel până la alegerea unui nou papă nici un act important nu poate fi sancționat.